

W Polsce, z powodu chorób wywołanych zanieczyszczonym powietrzem, rocznie umiera ok. 45 000 osób.

Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza jest spalanie paliw stałych w niskosprawnych kotłach i piecach domowych, zwanych potocznie „kopciuchami”, często niespełniających żadnych standardów emisyjnych. Zdarza się, że spalane są w nich również odpady.

Podczas spalania paliw stałych oraz odpadów, emitowane są do atmosfery zanieczyszczenia takie jak:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- tlenek węgla (CO),
- dwutlenek węgla (CO₂),
- benzo(a)piren,
- pyły zawierające metale ciężkie np. kadm, rtęć, ołów,
- dioksyny, furany,

które kumulują się w organizmach, powodując choroby układu oddechowego (w tym alergie i astmę), choroby układu krążenia i nowotwory.

To czym oddychamy zależy w dużej mierze od nas.

CO MOŻESZ ZROBIĆ ABY POPRAWIĆ JAKOŚĆ POWIETRZA?

- Wymień stary, nieekologiczny piec lub kocioł na nowe ekologiczne źródło ciepła, najlepiej gazowe, elektryczne, olejowe, pompę ciepła lub przyłącz się do miejskiej sieci ciepłowniczej – skorzystaj z dotacji z budżetu Gminy Nysa lub dofinansowania w ramach programu priorytetowego „Czyste powietrze”.

Jeśli nie masz możliwości przyłączenia nieruchomości do sieci gazowej lub ciepłowniczej i chcesz wymienić stary kocioł lub piec na nowy opalany paliwem stałym szukaj urządzeń wyłącznie spełniających wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.

Informacje dotyczące dotacji z budżetu Gminy Nysa znajdują się pod linkiem: <http://nysa.eu/urzed/jak-zalatwic-sprawe-w-urzedzie/ochrona-srodowiska/dofinansowanie-zad>

[an-zwiazanych-z-ochrona-powietrza](#)

Informacje dotyczące dofinansowania ramach programu priorytetowego „Czyste powietrze” znajdują się pod linkiem:

<https://portal.wfosigw.opole.pl/o-programie>

<https://www.nfosigw.gov.pl/czyste-powietrze/>

- **Postaw na dobry opał.** Jeśli nie masz innej możliwości i musisz ogrzewać nieruchomość kotłem na paliwo stałe, **kupuj wyłącznie opał dobrej jakości.** Węgiel musi być wysokokaloryczny, o niskiej zawartości siarki i popiołu, a drewno suche, sezonowane min. 2 lata. Kupując paliwo na opał zażądaj od sprzedawcy certyfikatu/świadectwa jakości, potwierdzającego odpowiednie parametry zakupionego towaru.

PAMIĘTAJ!

Od 1 listopada 2017 r., na terenie województwa opolskiego obowiązuje tzw. „uchwała antysmogowa”. Jest to regulacja prawna, która wprowadza zakaz stosowania następujących paliw:

- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- mułów i flotokonzentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm,
- paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokonzentratów węglowych,
- paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%,
- drewna i biomasy drzewnej, których wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Pełny tekst uchwały można znaleźć pod linkiem:

<http://bip.opolskie.pl/wp-content/uploads/2017/09/367-uch-antysmogowa-1.pdf>

- **Używaj kotła zgodnie z jego dokumentacją techniczną**

- **Dokonuj okresowych przeglądów i konserwacji urządzeń grzewczych oraz kominów**

- **Segreguj odpady - NIE SPALAJ ICH W PIECU!**

Zgodnie z art. 191 ustawy o odpadach „Kto, wbrew przepisowi art. 155, termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów podlega karze aresztu albo grzywny”.

Informacje o tym jak segregować odpady znajdują się pod linkiem:
<http://nysa.eu/dla-mieszkanca/gospodarka-odpadami-komunalnymi-w-gminie-nysa/>

Odpady komunalne, które zostały zebrane w sposób selektywny i nie mieszczą się w dostarczonych przez EKOM workach czy pojemnikach każdy mieszkaniec gminy Nysa może oddać do Gminnych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Nysie (GPSZOK), od poniedziałku do soboty w godzinach od 8:00 do 16:00

- ul. Piłsudskiego 61 w Nysie,

- ul. Saperska 5 w Nysie.

- **Wykonaj termomodernizację budynku** - ograniczysz straty ciepła w domu i zużycie energii niezbędnej do jego ogrzania, a tym samym związane z tym koszty. Ocieplając 35 cm ścianę z cegły 10 cm warstwą styropianu straty ciepła zmniejszysz aż o 75%.

- **Zainstaluj odnawialne źródła energii** np. pompę ciepła, panele fotowoltaiczne lub kolektory słoneczne - skorzystaj z dotacji z budżetu Gminy Nysa, dofinansowania w ramach programu priorytetowego „Czyste powietrze” lub „Mój prąd”.

„Mój prąd” <http://nfosigw.gov.pl/moj-prad/nabor-2019/>

- **Korzystaj z transportu przyjaznego środowisku** - korzystaj z transportu publicznego, wybierz spacer, rower lub organizuj wspólne przejazdy ze znajomymi zamiast indywidualnych podróży samochodem.

- **Dbaj o okoliczną zieleni - 100 dużych drzew jest w stanie usunąć 460 kg zanieczyszczeń rocznie**, w tym 136 kg pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5.

- **Edukuj** - pozytywne nawyki u dzieci zaowocują czystszy powietrzem w przyszłości. Rozmawiaj z rodziną i sąsiadami na temat ochrony powietrza. Dziel się wiedzą o sposobach na walkę ze smogiem.

MONITORUJ JAKOŚĆ POWIETRZA

- **Monitoring Państwowy**

Za Państwowy Monitoring Środowiska odpowiada Główny Inspektor Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu.

Na terenie Gminy Nysa, przy ul. Rodziewiczówny, zlokalizowana jest stacja pomiarowa GIOŚ, na której od dnia 01.10.2019 r. prowadzony jest automatyczny pomiar pyłu zawieszonego PM10.

Bieżące informacje o jakości powietrza pochodzące z tej stacji można zobaczyć klikając w link poniżej:

<http://www.opole.pios.gov.pl:81/dane-pomiarowe/automatyczne/stacja/120/parametry/545/dzienny>

Stan jakości powietrza w całym województwie opolskim można sprawdzić klikając w link: <http://www.opole.pios.gov.pl:81/>, natomiast prognozę jakości powietrza <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution?woj=opolskie>

- Monitoring wspomagający

Ponadto Gmina Nysa posiada monitoring wspomagający, który tworzy sieć czujników Airly. Monitoring jest stale rozbudowywany. Obecnie na terenie gminy zlokalizowanych jest 14 czujników (10 w mieście Nysa i po jednym w sołectwach: Biała Nyska, Hajduki Nyskie, Goświnowice i Kubice). 12 czujników jest własnością Gminy Nysa, a 2 grupy AVIVA.

Czujniki mierzą w czasie rzeczywistym podstawowe parametry jakości powietrza tj. temperaturę, wilgotność, ciśnienie, pyły zawieszone: PM10; PM2,5; PM1.

Dane z sensorów są na bieżąco udostępniane w przystępny sposób

- na stronie: <https://airly.eu>
- na stronie Urzędu Miejskiego w Nysie w zakładce „Mapa jakości powietrza” – <http://nysa.eu/dla-mieszkanca/mapa-jakosci-powietrza/>
- w telefonie za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mobilnej.

- Poziomy dopuszczalne, informowania i alarmowe zanieczyszczeń w powietrzu

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie niektórych substancji w powietrzu:

- poziom dopuszczalny dla pyłu PM10 (uśredniona wartość 24-godzinna) – **50 µg/m³**

- dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 w roku kalendarzowym - **35 dni**
- poziom dopuszczalny dla pyłu PM10 (uśredniona wartość roczna) - **40 µg/m³**
- poziom dopuszczalny dla pyłu PM2,5 (uśredniona wartość roczna) - **20 µg/m³**
- poziom informowania dla pyłu PM10 (uśredniona wartość 24-godzinna) - **100 µg/m³**
- poziom alarmowy dla pyłu PM10 (uśredniona wartość 24-godzinna) - **150 µg/m³**

- Do wrażliwych grup ludności zalicza się*:

- dzieci i młodzież poniżej 25 roku życia
- kobiety w ciąży
- osoby starsze i w podeszłym wieku
- osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu oddechowego
- osoby z zaburzeniami funkcjonowania układu krwionośnego
- osoby palące papierosy i bierni palacze
- osoby zawodowo narażone na działanie pyłów i innych zanieczyszczeń

* zgodnie z „Programem ochrony powietrza dla miasta Opola i strefy opolskiej”

- Co robić a czego lepiej unikać gdy normy zanieczyszczeń w powietrzu są przekroczone

- ogranicz przebywanie na zewnątrz budynku
- nie wietrz mieszkania/domu
- unikaj przebywania w miejscach o dużym natężeniu ruchu samochodowego
- wychodząc z domu załóż maskę antysmogową - pamiętaj że powinna mieć atest
- włącz oczyszczacz powietrza
- nie pal w kominku
- kup rośliny doniczkowe, które pochłaniają zanieczyszczenia np. paproć, dracena, sanseweria, skrzydłokwiat

Wydział Rozwoju Wsi i Ochrony Środowiska

Urząd Miejski w Nysie